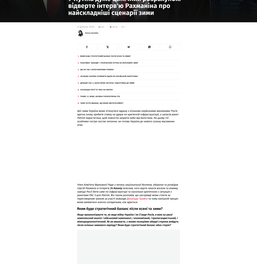

У Путіна дуже цинічний розрахунок: відверте інтерв'ю Рахманіна про найскладніші сценарії зими

21 вересня, 20:00 | 321 | 40 хв | 1

Аліна Кулеба

1. ЯКИМ БУДЕ СТРАТЕГІЧНИЙ БАЛАНС ПІСЛЯ ОСЕНІ ТА ЗИМИ?
2. РЕАКТИВНІ "ШАХЕДИ" І РОЗРАХУНОК ПУТІНА НА ПЕРЕЛОМНУ ЗИМУ
3. ЩО НЕ ТАК З ПЕРЕГОВОРАМИ ТРАМПА?
4. ЧИ МОЖЕ УКРАЇНА ЗУПИНИТИ УДАРИ ПО РОСІЙСЬКІЙ ЕНЕРГЕТИЦІ?
5. ДЕФІЦИТ PAC-3, БАЛІСТИЧНА ЗАГРОЗА І ПІДГОТОВКА ДО ЗИМИ
6. ЕСКАЛАЦІЯ РОСІЇ ТА ТИСК НА ЄВРОПУ
7. ТРАМП, СІ, МОДІ І ВЕЛИКА ГЕОПОЛІТИЧНА ГРА
8. ЧОМУ ПУТІН ВВАЖАЄ, ЩО МОЖЕ ВИГРАТИ ВІЙНУ?

Цієї зими Україна може зіткнутися одразу з кількома серйозними викликами: Росія здатна знову зробити ставку на удари по критичній інфраструктурі, *а запасів ракет Patriot недостатньо, щоб повністю закрити небо від балістики. На цьому тлі особливо гостро постає питання, чи готова Україна до нового сезону масованих атак.*

Член Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки, оборони та розвідки Сергій Рахманін в інтерв'ю ***24 Каналу*** *пояснив, чого варто чекати восени та взимку, навіщо Росії бити саме по інфраструктурі та наскільки критичною є ситуація з ракетами PAC-3 для Patriot. Він також розповів, що насправді може стояти за переговорним треком за участі команди* Дональда Трампа та чому нинішній процес може виявитися значно складнішим, ніж здається.

Яким буде стратегічний баланс після осені та зими?

Якщо проаналізувати те, як веде війну Україна і як її веде Росія, я маю на увазі комплексний аналіз: і військовий компонент, і економічний, і пропагандистський, і міжнароднополітичний. Як ви вважаєте, з якими позиціями обидві сторони вийдуть після осінньо-зимового періоду? Яким буде стратегічний баланс обох сторін?

Якщо ми говоримо про осінь, то суттєво нічого не зміниться. Єдиним серйозним викликом може бути збільшення мобілізації в Росії.

Читайте більше перевірених новин Додайте 24 Канал у вибрані джерела в Google Додати

Якщо говоримо про зиму, тут трошки складніше, тому що це буде залежати від того, як ми пройдемо зиму. І з погляду безпеки енергетичної, і з погляду фінансового забезпечення нашого бюджету, і в першу чергу обороноздатності.

Але це залежить в тому числі й від позиції партнерів, а її прогнозувати достатньо складно, особливо коли йдеться про Сполучені Штати.

Повна розмова з Сергієм Рахманіним: дивіться відео

Реактивні "Шахеди" і розрахунок Путіна на переломну зиму

Якщо ми говоримо про поточну тактику Росії, це атака українських міст реактивними "Шахедами". Ми ще, на жаль, не винайшли протиотруту проти цієї історії. Чи є у вас розуміння часових рамок, коли нам вдасться знайти протиотруту?

Наші інженери, наші конструктори, наш ОПК працює в цьому напрямку, працює з початку зими, коли були перші зафіксовані непоодинокі випадки застосування реактивних "Шахедів". Є вже вироби, які кодифікуються, є вироби, які проходять певні випробування.

> **Я думаю, що на середині осені, максимум на кінець осені, у нас буде декілька засобів, які будуть здатні достатньо ефективно збивати реактивні "Шахеди". Але питання буде в масштабуванні.**

Масштабування буде залежати від двох чинників: фінансів, а у нас є недофінансування оборонного сектору і питання надходження коштів залишається відкритим поки що. Внутрішніх ресурсів у нас не вистачить. Партнери поки що вагаються, сподіваюсь, що вони будуть більш гнучкими й швидшими в ухваленні необхідних рішень.

І друге суто технічне рішення для того, щоб масштабувати, наприклад, зенітні дрони, які б могли повноцінно протидіяти реактивним "Шахедам", зокрема Geran-4 і Geran-5, які літають на дуже великій висоті й розвивають достатньо велику швидкість, потрібні реактивні двигуни.

У нас обмежений доступ до цих виробів. Росіяни спираються на велику кількість дешевих і достатньо ефективних китайських двигунів ТРД, турбореактивних двигунів. У нас такої можливості нема.

> **От якщо будуть вирішені ці два питання, я думаю, що відсоток збиття реактивних "шахедів" суттєво збільшиться. Але є проблеми, які є об'єктивними.**

Як ви бачите і як ви розумієте надзавдання Росії стосовно України на осінньо-зимовий період?

Фактично в переддень кожної зими у Путіна з'являється відчуття, що оця зима точно буде переломною, що от саме зараз той момент, коли стійкість України енергетична, військова, економічна, фінансова, вона зменшиться, змаліє і врешті розламається.

От зараз, судячи з усього, він вважає, що це та сама фатальна зима, яка може змінити перебіг подій на його користь.

Є відчуття, що українська енергетика не витримає масованих ударів, перш за все балістикою, бо у нас брак, якщо не сказати повна відсутність, PAC-3, засобів, які здатні перехоплювати, точніше збивати балістику. Є проблема в масштабуванні реактивних дронів, яке, як ми вже щойно говорили, у нас поки що є проблема з ефективним збиттям дронів.

Я думаю, що він розраховує, що складні умови, в яких опиняться українці з погляду проблем з енергетикою, проблем з водопостачанням, проблем з теплом, світлом, проблем з продуктами, бо паралельно йде достатньо масивна кампанія по вибиттю складських приміщень, по вибиттю логістичних ланцюжків, що якраз терпіння українського народу буде на тій межі, коли воно здатне буде тиснути на владу.

А влада, відповідно, буде йти назустріч побажанням Путіна виконати ті умови, які він нам постійно висуває, тобто фактично капітулювати.

Але ж річ у тім, взагалі у світовій історії майже ніколи ось такий тиск на людей не призводив до того, що люди піднімали якісь бунти, вимагали від своєї влади капітулювати. Чому Путін вірить, що з нами це вийде?

Насправді так, немає жодного такого достеменного прикладу, щоб, наприклад, величезний тиск на цивільну інфраструктуру, зокрема на енергетичну, але не тільки, щоб він призводив до зламу в системі опору тої чи іншої держави. Але кожен політик вважає, що що-небудь коли-небудь відбувається вперше. Можливо, Путін вважає, це буде перший випадок.

По-друге, таких системних, масивних, різноманітних ударів насправді в історії не було. І я думаю, що масштаб ударів по Україні взимку може бути справді більшим, ніж це було попередньої зими.

А по-третє, якщо у тебе не виходить ефективно діяти на полі бою, а належного ефекту від бойових дій Путін не отримає, то ти маєш розраховувати на те, що тобі залишається.

От у нього логіка в тому, що це так чи інакше призведе до зміни політики української влади. Не обов'язково це має бути, скажімо так, зміна позиції під тиском вулиці, наприклад.

Вийдуть люди на вулиці й будуть вимагати припинення війни за будь-яких обставин. Ти людина, яка отримуєш інформацію з різних джерел, ти отримуєш інформацію по всіх галузях, по всіх царинах економіки людського життя. І от тобі приходить статистика, що в тебе маліє все: фінансовий ресурс, у тебе маліють якісь запаси міцності в різних галузях і у тебе, зокрема, накопичується як мінімум тривожність населення.

От вочевидь є ще й такий розрахунок, що під тиском цих обставин ти будеш думати, а чи не варто тобі зупинитися, щоб не погіршити ситуацію ще більше. От, можливо, розрахунок такий.

Чи не вважаєте ви, що взимку 2026 – 2027 року рамка війни остаточно перейде в контекст і перетвориться на війну інфраструктур та війну окремих міст?

Почасти елементи такої війни ми вже спостерігаємо сьогодні, але я не думаю, що це буде винятково війна міст. Тому що як не крути, все, що відбувається на війнах, здебільшого залежить від того, що відбувається на полі бою, що відбувається на землі.

Якщо не буде просування належного тої чи іншої сторони, якщо не буде ефекту суто військового на полі бою, то тривала війна міст, вона все одно не змінить ситуацію.

Я не буду проводити аналогію, яка напрошується. Це аналогія Ірано-іракської війни, яка тривала вісім років, і останні роки вона, власне, і зводилася здебільшого не до війни на полі бою, а до війни міст, до спроб наносити дошкульні чутливі удари по інфраструктурі, по цивільному населенню.

Тому я не думаю, що на нас чекає варіант Ірано-іракської війни, коли поле бою зупиниться, а будуть тільки далекобійні удари по тилах одної й іншої сторони.

Все одно буде відбуватися багато подій на полі бою, і від того, як будуть відбуватися події власне в районі лінії бойового зіткнення, хоча вона зараз достатньо умовна, буде і багато що залежати від того, як швидко, як скоро закінчаться принаймні активні бойові дії, не скажу війна, активні бойові дії.

Тобто далекобійні удари – це додаткова опція до того, що відбувається на землі, а не навпаки.

Що не так з переговорами Трампа?

Чому саме зараз активізувався знову переговорний трек, якщо жодна зі сторін не хоче йти ні на які поступки? Україна і Росія продовжують знищувати одне одного авіаударами, і я не можу зрозуміти предмет переговорів. Чи розумієте ви їх?

Наскільки я розумію, я можу чогось не знати, він не активізувався, він просто імітується. На якомусь етапі Сполучені Штати згадали про війну між Україною і Росією.

На якомусь етапі на тлі того, що в абсолютно глухий кут зайшла операція Сполучених Штатів в Перській затоці у війні з Іраном, їм знадобилися якісь додаткові опції. Можливо, вони вирішили, що хоча б якщо не гучну, то якусь таку перемогу, яку можна було продати, вони зможуть отримати.

Для цього вони активізували трек цих перемовин, оцих човникових дипломатів Віткоффа і Кушнера.

Я не думаю, що це призведе до якихось суттєвих наслідків. Вони з'їздили в Москву вкотре, вони з'їздили в Київ вперше. Мабуть, нічого нового не почули. Нічого нового ніхто не почув.

Росіянам необхідно підтримувати цей трек з тої простої причини, що вони не хочуть дратувати зайвий раз Сполучені Штати для того, щоби підтримка України як мінімум не збільшилась, а в ідеалі зменшилась.

Ми не хочемо з тих же самих міркувань сваритися з нашими партнерами, будемо називати їх так, для того, щоб ми теж не погіршили свої стосунки з ними. Тому що як мінімум розвідувальні дані й зв'язок ми отримуємо від Сполучених Штатів.

І Сполучені Штати, хоча і не дуже ефективно, не дуже охоче, але все-таки продають нам певні озброєння, які закуповуються на гроші наших європейських партнерів.

Тому ми імітуємо продовження переговорів, росіяни імітують продовження переговорів, а Сполучені Штати не знають, яким чином ці переговори просувати. Тому я б не переоцінював факт приїзду представників Трампа до Москви та Києва. Поки що це виглядає більше як імітація, ніж як реальний якийсь прорив.

Ця гра в імітацію народжує якісь нові заяви. От днями спецпосланець Трампа Джаред Кушнер заявив, що якби Україна віддала ті території, які вимагає Путін, то ми б уже мали угоду. Чому американці думають, що у разі того, якщо Путін отримає Донбас, то він зупиниться чи не захоче більше?

По-перше, нічого нового Кушнер не сказав. Новина тільки в тому, що саме Кушнер це сказав вперше. Щось подібне або абсолютно подібне ми чули від Віткоффа неодноразово і від Трампа тими чи іншими словами щонайменше кілька разів. Тому новина тільки в тому, що змінився спікер.

Друге. Я б не узагальнював американців. Ми говоримо про конкретну групу людей. Я думаю, що якби на вістрі цих перемовин була людина хоча б рівня масштабу Рубіо чи Реткліффа того самого, то лексика, риторика була б дещо інша.

Ці люди безмежно далекі від дипломатії й тим більше далекі від військових чи геополітичних речей. Це бізнесмени, максимально наближені до Трампа, які сприймають свою місію як свого роду спробу провести бізнес-оборудку.

Вони використовують лексику бізнесменів. Вони використовують лексику з категорії "купи-продай".

Третє. Якщо ми екстраполюємо заяви Кушнера чи Віткоффа на позицію Трампа, то Трампу глибоко байдуже, буде Донбас українським чи буде Донбас російським, піде далі Путін чи ні. Для них це безмежно далеко.

В їх порядку денному, в їх переліку пріоритетів ця війна не в першій десятці питань, які для них є важливими. Їм потрібно здобути щось, що можна було б продати як перемогу назовні та в першу чергу власному виборцю. Наслідки їх не цікавлять. І росіяни, і ми це прекрасно розуміємо.

А от у мене тоді в цьому контексті теж є таке питання: чому цим не займаються професійні дипломати? Де Рубіо? Де Держдеп? У вас немає розуміння, чому?

Це питання до Трампа. Трамп митець, він так бачить. Він не є класичним політиком. У нього своє уявлення про місце Сполучених Штатів, про зовнішню політику, про засоби ведення політики.

Насправді, якщо хочете, Трамп повертає дипломатію в період середньовіччя. Свого часу фахових дипломатів як таких не було. Були посланці. Це, як правило, були люди, максимально наближені до правителя.

Люди, які мали його довіру, яких наділяли певними повноваженнями, і вони виконували певну місію. Це могла бути людина з абсолютно різної сфери.

І тільки пізніше, починаючи з часів Рішельє, дипломатія почала оформлюватися як окрема галузь діяльності, достатньо складна, достатньо тонка, достатньо фахова. Писалися цілі праці наукові, починаючи з Кольбера, як це має відбуватися.

Був певний період оформлення дипломатів як певної касти. Власне, певним етапом завершення цього напрямку стало створення Ліги Націй і спроба створити якийсь осередок, прошарок людей, які можуть розрулювати складні питання, які виникають між державами без ведення війни.

Потім була Організація Об'єднаних Націй, яка на початковому етапі справді досягала певних успіхів. Але зараз ця класична дипломатія, вона знаходиться в певній стагнації.

І в мене велике сподівання просто як у людини, що ця війна вплине на розвиток дипломатії, і дипломатія пройде якийсь етап оновлення, і ми побачимо якусь ще одну ітерацію Організації Об'єднаних Націй чи Ліги Націй, тобто якийсь новий інструмент, якийсь новий механізм, який буде запобігати війнам. Але поки що ООН таку роль не виконує.

А Трамп як людина, яка є більше інтуїтом, ніж прагматиком, намагається вибудовувати дипломатію так, як він її вважає. Є люди, які мають його довіру, і ці люди мають спосіб, зрозумілий йому, а він теж бізнесмен, він теж комерсант, здобувати якісь успіхи.

Успіхів цих немає. Жодного успіху у Трампа в дипломатії не було і найближчим часом не буде. Починаючи від Гази, закінчуючи Іраном. Але він митець, він так бачить. І, на жаль, ми на це вплинути не можемо.

А як ви гадаєте, чому в медіа з'явилася інформація про можливу заміну Кушнера і Віткоффа на Реткліффа? Ми, звісно, знаємо, що Білий дім потім спростував цю інформацію офіційною заявою. Але менше з тим.

Наскільки я розумію, можу помилятися, звісно, в Республіканській партії, яка незадоволена нинішнім рейтингом Трампа, нинішнім рівнем його довіри й тим, як Трамп облаштовує свої справи, зокрема і геополітичні, утворилася якщо не опозиція, то певна група людей, які намагаються вплинути на деякі рішення.

Вони намагаються переконати Трампа або безпосередньо, або опосередковано для того, щоб він найбільш неефективних людей на різних напрямках замінював на людей більш ефективних.

Тобто вони намагаються змінити хоча б частково зовнішню політику Сполучених Штатів або заміною певних фігур, або наданням більше повноважень тим людям, які є більш-менш притомними й більш-менш фаховими.

І тому, оскільки Реткліфф не просто більш притомна людина, ніж переважна більшість людей в оточенні Трампа, але й ще й людина дуже близька, справді близька до Трампа, то я думаю, що це була своєрідна спецоперація.

Тобто закидали цей кут погляду для того, щоб він дійшов до Трампа і принаймні змусив його замислитись, а чи не варто замінити людей, які поки що не можуть похвалитися якимись успіхами, на іншу людину, так само до нього близьку, але з іншим бекграундом, з іншим кутом зору, більш прагматичну, більш жорстку.

Ретклiфф справді це людина, яка займає окреме місце в найближчому оточенні Трампа. Тому що після поразки Трампа на попередніх президентських виборах велика кількість людей, які входили в його оточення, від нього відвернулися. Ретклiфф завжди залишався близьким до Трампа.

Чи відбудеться це, мені невідомо, але я знаю, що є частини республіканців, які налаштовані на те, щоб неефективних людей в оточенні Трампа поступово заміняли люди більш ефективні.

Дехто говорить, що нібито цеерушник з ФСБшником краще зрозуміють одне одного і краще домовляться як два спецслужбісти. Це в контексті Реткліффа, Путіна і так далі. Що з цього приводу думаєте?

Я думаю, що це ілюзія. Можна послатися навіть на спробу Бьорнса запобігти вторгненню росіян в Україну і його візит до Москви, і його розмови зі спецслужбами російськими, з керівництвом, не тільки з Путіним, а з керівництвом спецслужб, і з Патрушевим, і з Наришкіним. І вона закінчилася нічим.

По-друге, ми живемо у світі дещо книжково-кінематографічних уявлень про спецслужби. А як кажуть люди, і я довіряю їх погляду, які трошки краще на цьому розуміються, нинішнє ЦРУ – це не те ЦРУ, а нинішнє ФСБ – це трохи не те ФСБ.

Я думаю, що це ілюзія. Я не думаю, що це спрощує їхнє спілкування. По-друге, в умовах абсолютно персоналістських режимів, якими є де-факто, вони дуже різні, але вони обидва персоналістські, режим Трампа і режим Путіна, великої самостійності, великої автономності керівники спецслужб все одно не матимуть.

Чи може Україна зупинити удари по російській енергетиці?

Ще одна заява, яка пролунала від американців... Трамп заявив, що Україна має припинити удари по енергетиці Росії, бо вони призводять до дефіциту дизелю. Також він додав, що дефіцит дизельного пального виник не через війну Сполучених Штатів та Ізраїлю проти Ірану, а буцімто через українські удари по російській енергетиці. Чи погодиться Україна припинити удари по енергетичній інфраструктурі Росії, якщо про це попросив Дональд Трамп?

Перше, зрозуміло, що перша причина не в нас. Це правда. Те, що удари українських сил оборони по російських нафтопереробних заводах, вони частково теж впливають на ціну на пальне, і зокрема на дизельне пальне, це правда. Але перша причина точно не в нас.

Чому ця заява з'явилася зараз? Абсолютно логічно. В Ормузі все зрозуміло, і Трамп поки що не знає, як з цього вилізти. А підвищення цін на пальне в Сполучених Штатах чутливо вдаряє по його репутації, по його рейтингу й ускладнює позиції Республіканської партії в переддень проміжних виборів.

А чому зараз? Тому що хусити провели достатньо ефективний сухопутний наступ і зараз матимуть змогу перекрити ще й Баб-ель-Мандебську протоку, що ще більше ускладнить ціни на пальне. І зрозуміло, що треба було знайти когось крайнього. Це спроба перекласти відповідальність свою на когось іншого.

Україна в цьому випадку найзручніший варіант для того, щоб цю відповідальність перекласти.

Чи погодиться Україна? Складне питання. По-перше, мені невідомо, чи зверталися з таким проханням. Заява про це не означає факту наявності такого прохання.

Все буде залежати від того, наскільки для нас це буде вигідно чи невигідно, складно чи нескладно. Якщо це буде в ультимативній формі, доведеться як мінімум замислитись над цією жорсткою пропозицією.

Але навряд чи Україна дозволить собі відмовитися від цих ударів, якщо і дозволить собі, то на тривалий термін. На якийсь час для того, щоб Трампу було з чим виходити до виборців, можливо. На тривалий час ні, тому що у нас своя війна, у нас свої інтереси.

І скажемо так, удари по НПЗ – це дуже ефективний елемент ведення війни, від якого відмовлятися навряд чи варто.

Якщо ми порозмірковуємо в парадигмі бізнес-відносин, там, де можна чимось обмінятися?

Очевидно, що в першу чергу, зрозуміло, це надання ракет PAC-3, яких нам критично бракує і які є дуже важливим елементом для того, щоб вистояти майбутню зиму.

Але я не дуже в це вірю, тому що Трамп час від часу, його адміністрація, Трамп безпосередньо, Трамп через якихось уповноважених осіб звертався до нас з певними проханнями й навіть вимогами. Але я не пам'ятаю жодного випадку, щоб він натомість щось пропонував.

Тому я не дуже вірю в цей варіант. Якщо він справді виникне, раптом Трамп змінить свою логіку, хоча в такому віці люди не змінюються, то напевно в першу чергу нас цікавить певне посилення санкцій, зокрема контроль над вторинними санкціями.

Але ще раз кажу, в першу чергу це отримання ракет PAC-3, тому що їх дефіцит у самих Сполучених Штатів, які не дуже ефективно їх використовували під час війни у Перській затоці, які продовжують їх використовувати, і їхні партнери, які залежать від їхнього постачання. Тому в теорії так, такий варіант залишається. Практично, на жаль, я не дуже в нього вірю.

Ну так, дійсно, от коли ви зараз сказали, я теж згадав, що Трамп зазвичай не пропонує щось на заміну. Він шантажує чимось.

Він шантажує. Він шантажує і каже: "Не пропонуємо, розвідданими не будемо ділитися". Якщо він щось обіцяє, то обіцяє щось абстрактне і в якійсь неосяжній перспективі. Якісь конкретні реальні прагматичні пропозиції від нього не отримують навіть партнери, не кажучи вже про нас, яких він відверто своїми союзниками не вважає.

Дефіцит PAC-3, балістична загроза і підготовка до зими

Ви зачепили тему інтерсепторів, перехоплювачів, конкретно PAC-3. Я так розумію, що на сьогодні Росія накопичує балістику, враховуючи те, як відбуваються удари по Україні, то вони накопичують, правда?

Важко сказати. Є підстави вважати, що якусь частину вони накопичують. Дуже важко зараз, тут є декілька незрозумілих речей.

Тобто дуже різняться цифри. Нам називають, в тому числі наші офіційні особи, скільки Росія може виробляти чи отримувати балістичних ракет на місяць. Там цифри коливаються від вісімдесяти до ста сорока. Такий дуже великий лаг насправді.

По-перше, немає чіткої інформації, тому що росіяни намагаються ці постачання робити максимально прихованими, скільки ракет спроможна давати Північна Корея, йдеться про KN-23. Це фактично корейські аналоги "Іскандерів", умовно кажучи.

І по-друге, на яку цифру росіяни виходять у виробництві балістичних ракет, які використовуються для зенітних комплексів С-300, С-400.

Вони надходять з двох джерел. Це ті ракети, які використовувалися як ракети-мішені, тобто ракети для навчання російських зенітників, їх просто переробляють. Або це некондиційні ракети від С-300, старі, в яких термін придатності вийшов або є якийсь брак, їх теж переробляють.

Тут дуже точно порахувати, скільки вони їх можуть переробляти в місяць, достатньо складно. От навіть в серйозних аналітиків розрізняються ці підрахунки.

Але в будь-якому разі, я думаю, що якщо ми говоримо про "Іскандери", про KN-23 і про ці для С-300, С-400, то на цифру в сто ми можемо виходити. Тому останнім часом справді ми бачимо, дещо зменшилася кількість ударів балістичними ракетами.

Підстави вважати, що вони якусь частину накопичують, так воно справді є. І якщо вони будуть утримуватися від ударів балістикою, то можуть накопичити достатньо багато.

Але це залежить від чого? Вони зараз ще не використовують активно балістику, тому що вони можуть собі дозволити відносно безкарно використовувати реактивні "Шахеди". Якась частина їх збивається, але цей відсоток не такий високий, як по збиттю звичайних бензинових "Шахедів", тобто "Шахедів-136" або "Герані-2".

І тому, якщо ми достатньо швидко будемо ефективно збивати третю, особливо четверту і п'яту "Герань", то тоді їм доведеться знову повернутися до ударів балістикою. Тобто така дуже жорстока математика, але мусимо її озвучувати. Балістики в них на зиму залишиться трохи менше.

Ну і тут, я думаю, справедливо було б зазначити, що поки понизилася кількість ударів балістики, в принципі, ми накопичуємо й антибалістику так чи інакше.

Не накопичуємо, бо в нас фактично вона і не надходить. Тобто ми зараз не отримуємо з-за кордону нічого. Давайте так. Я не можу вам називати конкретні цифри.

Скажімо так, у нас проблеми з постачанням PAC-3 дуже серйозні. Тобто говорити про те, що ми її накопичуємо, це було б великим перебільшенням.

Ми отримуємо PAC-2. Це публічно заявлялось, тому я можу говорити про це, але на превеликий жаль, хоча теоретично вона має перехоплювати балістичні ракети, вона їх не збиває. Там трохи інший принцип дії. Але військові відверто визнають, що це або дуже низький відсоток, або, якщо точніше, то відсоток максимально наближений до нуля.

Я правильно тоді розумію, що скоріш за все настане взимку така ситуація, що через дефіцит антибалістики, перехоплювачів українським силам оборони доведеться обирати, що захищати: або енергетику, або цивільну інфраструктуру, або ще щось і так далі?

Питання стоїть трошки не так. По-перше, ми все-таки розраховуємо, що ми зможемо переконати наших партнерів, в першу чергу європейських, отримати певну частину PAC-3.

Йдеться зокрема про ті країни, в яких є, наприклад, Греція, наприклад, Іспанія. Є ще деякі країни, Німеччина, Польща, в яких є певна кількість ракет, в яких спливає термін придатності.

А за рахунок грошей, які нам надають партнери, ми укладаємо угоду на виробництво нових ракет PAC-3. Але ці ракети будуть вироблені, умовно кажучи, у 2028, 2029, 2030 році.

І ми говоримо про те, що у вас зараз є ракети, в яких спливає термін придатності. Вам точно в найближчі місяці повітряна загроза балістична не загрожує.

Тому давайте просто ми простими словами ретранслюємо те, що артикулюється нашим партнерам. Ви нам зараз зі своїх складів ці старі ракети віддасте, ми переживемо зиму, ми захистимо настільки, наскільки це можливо, наших людей, нашу економіку, нашу енергетику. А ті ракети, які нові з заводу, які з'являться у 2027, 2028, 2029 тощо роках, от ними вам компенсуємо.

Поки що цей процес відбувається достатньо складно, але певні шанси є. Це **перше**.

Друге. Якщо ми говоримо про спроби трошки інакше підійти до антибалістичних наших заходів, то є все-таки надія, що удосконалена система SAMP/T італо-французька, яку ми вже отримували, ми її отримаємо. І начебто ця удосконалена система, в неї трошки більші шанси збивати балістичні ракети.

Але для цього, по-перше, треба отримати, по-друге, треба випробувати ці комплекси для того, щоб переконатися, що це справді працює.

Третій варіант. Наші все-таки військові намагаються удосконалити свою тактику застосування PAC-2 і все-таки спробувати довести до якихось реальних цифр відсоток перехоплення балістичних ракет за допомогою комплексів PAC-2, тому що з ними трошки простіше, ніж з PAC-3.

Тепер щодо захисту. Є усвідомлення того, як треба готуватися до зими. Як це буде реалізовано на практиці, поки що говорити складно, але усвідомлення є, що у нас є високий рівень загрози, в першу чергу балістичної.

Ми не зможемо збивати всі й точно не зможемо збивати навіть переважну більшість цих балістичних ракет. У нас є певна кількість об'єктів, які треба захистити. Всі захистити не вдасться в будь-якому разі, навіть якщо у нас буде якийсь певний запас PAC-3 чи будь-яких інших антибалістичних засобів. Тому треба чітко окреслити ті речі, які нам треба захистити. От просто попунктно, пооб'єктово і максимально захистити їх.

Причому захищати їх можна не тільки ракетами, а захищати можна в інший спосіб. Так, балістика, як правило, проходить РЕБ. Але є випадки, коли РЕБ зупиняє балістику.

Тобто треба максимально вкластися в те, щоби засоби радіоелектронної боротьби були заточені в тому числі на вплив на балістичні ракети. Хоча це достатньо складно, але це той випадок, коли ми все-таки менше залежимо від партнерів і можемо в це вкластися самі.

Ті об'єкти, які можна релокувати, перемістити, замаскувати та захистити максимально віддалено від кордону, це треба зробити. Треба максимально захистити об'єкти фізично.

Зрозуміло, що прямий приліт балістичної ракети будь-яке укріплення, будь-яка надбудова, будь-який елемент захисту не витримає. Але ракета не завжди прилітає точно. Ракета може суттєво пошкодити, але повністю не зруйнувати об'єкт.

Тобто все, що можна захистити, треба захистити. Все, що можна розсередити, треба розсередити. Все, що можна перевезти, треба перевезти. Все, що можна замаскувати, треба замаскувати.

От підхід має бути таким. Ми маємо виходити з тих можливостей, які у нас є. Дива не трапиться. Тому все те, що можна захистити, треба захистити максимально. Фізично за допомогою засобів РЕБ.

Зрозуміло, що такі стаціонарні об'єкти, якими є, наприклад, об'єкти енергоструктури, з цим зробити важче. Але ще раз кажу, і тут є певні можливості, і їх треба використовувати.

Ескалація Росії та тиск на Європу

Речник Путіна Пєсков заявив, що чим довше триватиме війна, тим жорсткішими будуть вимоги Москви. І у мене тут два питання. Ну перше: куди вже жорсткіше? Тому що ми знаємо, що головна вимога Москви й взагалі надмета – це знищення української державності. Тому куди ще жорсткіше? А друге: все-таки що міг мати на увазі Пєсков, коли говорив про щось жорсткіше?

Не знаю і знати не хочу, тому що це гра слів. Це гра на публіку. Вимоги росіян максимально жорсткі. Зміст їхніх вимог, якщо не брати зовнішню обгортку, він завжди був максимально жорстким, і він суттєво ніколи не змінювався.

Тому я не думаю, що тут є якісь зміни суттєві. Їх перелік вимог загальновідомий, він для нас неприйнятний. Вигадати щось жорсткіше я собі важко уявляю.

Наступна сходинка ескалації яка може бути? Якщо ми говоримо не про ескалацію заяви, а про ескалацію дій, що вони роблять? Вони, до речі, мають дещо викривлене сприйняття дійсності.

Дуже поширений погляд і на Заході, і, на жаль, в деякої частини українського суспільства, що, наприклад, удари по складах, удари по продуктових складах, по логістиці, по складах ліків, по об'єктах цивільної інфраструктури – це відповідь росіян на удари Сил оборони, наприклад, по Wildberries і Ozon.

Це не так. Насправді посилення ударів по інфраструктурі логістичній, по цивільній інфраструктурі з боку росіян більше пов'язано не зі спробою створити якусь дзеркальну відповідь на наші удари, скільки з додатковими можливостями, які у них відкрилися завдячуючи двом факторам: масштабуванню виробництва реактивних дронів і відсутністю у нас PAC-3.

Як тільки у них з'явилося більше способів, більше можливостей наносити безкарні удари, те, що у військових називається бібліотекою цілей, оця бібліотека цілей, вона збільшилась.

Це вони все одно робили би, тому що вони поставили собі за мету максимально швидко створити і максимально глибоко створити в Україні гуманітарну катастрофу. Гуманітарна катастрофа – це не тільки удари по енергетиці, це якраз удари по всьому тому, що є предметами першої потреби, тобто ліки, тобто продукти, тобто бензин тощо.

А зараз ще створилася така ситуація, принаймні я думаю, що ця тенденція буде розвиватися, коли росіяни почали бити по контрольно-пропускних пунктах. Вони це пояснюють нібито перерізанням логістичних шляхів постачання зброї, озброєння, допомоги. Насправді зрозуміло, що це пов'язано в першу чергу не з цим.

Це меседж, який вони надсилають нашим партнерам. Вони доводять війну максимально близько до румунських кордонів, до польських кордонів і дивляться на відповідь. Відповідь поки що є кволою, і росіян це цілком влаштовує.

Ми бачили ситуацію в Лейпцигу, Болгарію. Проліт російського дрону повз літак Зеленського в Молдові, нарощування агентурної діяльності в Європі. Я не маю сумнівів, що Путін потирав руки і радів, коли "Альтернатива для Німеччини" виграла на місцевих виборах в Німеччині. Але наскільки Росія довго може утримувати свій фокус уваги саме на Європі? Наскільки у неї буде вистачати ресурсу так впливати на європейців як мілітарними, так і немілітарними способами досягнення своїх цілей? І наскільки це дійсно може повпливати на те, що допомога може скоротитися?

Якщо раніше популярною тезою було про те, що будемо допомагати Україні стільки, скільки це буде потрібно, то зараз дедалі більше політиків різних країн і цілих країн стає більше, які говорять про те, що давайте ми будемо прораховувати, скільки ще по часу і по обсягах надання фінансової допомоги ми здатні будемо фінансувати Україну.

І якраз ці розмови – це наслідок в тому числі і гібридної війни, яку застосовує Путін, і інформаційної війни, і елементів кінетичної війни.

Тому що, з моєї погляду, теракти, диверсії на військово-промислових об'єктах, на об'єктах ОПК в різних країнах, це стосується Польщі, Болгарії, Чехії, Словаччини, можна продовжувати цей список. Випадок з дроном в аеропорту Лейпциг-Галле туди ж, в цю ж скриньку.

Вони в такий спосіб намагаються розхитати єдність європейців і спробувати змусити їх якщо не обмежити, то принаймні не збільшувати фінансову допомогу Україні.

Ще раз кажу, вони вважають, що цей період, умовно кажучи, найближчі плюс-мінус пів року вони для себе визначили як вирішальні, визначальні, якщо хочете. І в цей момент вони, з одного боку, хочуть заподіяти максимальну шкоду нам, з іншого боку, максимально розхитати Європу для того, щоб вона як мінімум почала сумніватися в подальшій допомозі Україні.

І тут багато дуже різних засобів для них, і в них дуже широке поле дій, починаючи від виборів в Німеччині, закінчуючи виборами у Швеції. І диверсії, які вони проводять на території Європейського Союзу на військових об'єктах, це туди ж.

Вони хочуть тиснути і на еліти, і на населення цих країн для того, щоби кількість тих людей, які виступають за допомогу Україні, вона зменшувалась.

Поки що це так не працює. Але деякі сумніви, деякі хитання в деяких країнах з'явилися. Але глобально поки що ніяких суттєвих зрушень не відбулося, принаймні наразі. Що буде завтра? Час покаже.

Трамп, Сі, Моді і велика геополітична гра

Зараз обговорюється можливість зустрічі Сі Цзіньпіна, Трампа і Путіна на полях саміту з тихоокеанського економічного співробітництва. Чи може це стати чимось подібним до реінкарнації Ялтинської конференції, де зберуться три лідери і спробують знову поділити сфери впливу у світі?

Я не такий величезний знавець геополітики. Я не китаїст, не американіст, але з того, що я знаю і з того, як я уявляю собі нинішній великий геополітичний світ, якби це відбулося рік тому, я б в це повірив.

Насправді, наскільки можна судити з і обережних, і з відвертих заяв людей, які близькі до Трампа, то у нього була така химерна ідея, що насправді найближчим часом можна поділити сфери впливу в світі на чотири частини. Є чотири великі країни: Сполучені Штати, Китай, Індія і Росія.

Причому Росію він вважає великою не за економічною спроможністю, тим більше не за рівнем демократії, тому що такі дрібниці Трампа не дуже обходять, а як країну з величезною територією, з величезним населенням, з корисними копалинами, з великою армією.

І у нього була така ідея, щоб, умовно кажучи, знайти спільну мову між цими чотирма особами, тобто він, Сі, Моді і Путін, і поділити сфери впливу.

Але практичні контакти його з цими потенційними союзниками його трошки розчарували. І тому я не думаю, що ця ідея навіть в його голові є достатньо реалістичною.

Це може бути спроба знайти якісь спільні точки дотику, щоб принаймні не шкодити одне одному. Але і в особі Сі, і в особі Путіна він знайшов достатньо непростих перемовників. І я не думаю, що він має ілюзії, що йому вдасться легко за допомогою одної-двох розмов на полях якогось великого форуму поділити світ.

Два найбільших покупці у світі російських енергоресурсів на цей час це Китай і Індія. Чи існує якась ситуація чи якісь обставини, за яких Сі Цзіньпін і Нарендра Моді можуть прийти до Путіна і принаймні попросити його не закінчити війну, а призупинити вогонь?

З Індією це взагалі окрема історія. Якщо говорити про Китай, у нас дещо перебільшують вплив Сі на Путіна.

Якщо говорити про залежність Росії від Китаю, то вона є абсолютною. Після запровадження санкцій, після серйозних проблем, які з'явилися в російській економіці після невдалої війни, Росія багато в чому залежить від Китаю насправді. Це є об'єктивний факт.

Але говорити про те, що Путін є підлеглим Сі, було б величезним перебільшенням. Він не є його підлеглим. Він, на жаль, ще достатньо суб'єктний в своїй країні. І вплив Китаю на Росію великий. Але вплив Сі на Путіна я б не перебільшував.

По-друге, а чи є підстави у того самого Сі просити про це? А який йому, вибачте, в цьому сенс і зиск? Він не зацікавлений, щоб Росія була переможницею, і не зацікавлений в тому, щоб Росія програвала. Він зацікавлений якраз в тому, за логікою, щоб ця війна тривала.

Бо чим більше ця війна триває, тим в більшу залежність від Китаю потрапляє Росія. По-друге, Україна як споживач певної номенклатури американської зброї, вона, отримуючи цю зброю, послаблює арсенали Сполучених Штатів, стратегічного противника Китаю.

Тому Китай якраз зацікавлений в тому, щоб ця війна на такому рівні тривала якомога довше.

Що стосується Моді, то там взагалі трошки інша гра. Для нього Путін важливий як елемент опосередкованої співпраці з Китаєм. У них складні стосунки з Китаєм, але Моді не зацікавлений в загостренні цих стосунків.

Прямі стосунки у них не складаються, і Путін вимушено опинився тою фігурою, яка є посередником між Китаєм і Індією. Тому у Моді абсолютно інша гра. Ця війна, загалом, його не дуже обходить.

Максимум, на що він буде здатний, це публічно заявити про те, що давайте ви припините цю війну. Він це, власне, і зробив. Але до жодних наслідків це не призводить.

Але з практичної погляду в нього теж є свій інтерес. Чим довше триває війна, чим довше тривають санкції, тим більш дешевою є російська нафта, яку Індія споживає у великих обсягах. А зараз вона отримала ще додаткову вигоду. Вона купує дешеву російську нафту, а потім продає Росії дорогий бензин.

Але навряд чи такі обставини можуть статися. Такі обставини могли статися теоретично, якби була абсолютно іншою позиція Сполучених Штатів. Якби Сполучені Штати як держава, незалежно від того, хто сидить в Білому домі, мали чітку стратегію припинення вогню в Україні, тиску на Росію, вони б могли вибудовувати належним чином свої стосунки із КНР і з Індією.

За нинішньої позиції, за нинішньої адміністрації це практично виключено.

Чому Путін вважає, що може виграти війну?

Як ви вважаєте, чому Путін настільки впевнений, що він виграє і виграє цю війну? Ну принаймні з огляду на його риторику виглядає саме так.

Я не знаю насправді, чи він так вважає. Припустимо, що він справді так вважає. Тут є дві обставини.

По-перше, він знаходиться в ситуації, тобто він потрапив в цю так звану пастку невідворотних втрат. Стільки грошей, ресурсів, сил витрачено на цю війну, що виходити з неї, не досягнувши певних результатів, хоча б таких, яких можна було б продати як перемогу, він не може собі дозволити.

Друга історія полягає в тому, що суто механічно, навіть якщо він не вірить, уявімо собі, що він не вірить хибним доповідям Генерального штабу і уявляє собі, що картинка є трохи гіршою, ніж йому доповідають, все одно він дивиться на карту і бачить просування.

Дуже повільне, але невпинне, невблаганне, метр за метром щодня. Тобто кордони окупованих територій в 2023, 2024, 2025, 2026 році, на превеликий жаль, вони змінюються. І він це бачить на карті, навіть якщо він не дуже вміє читати карти. Ціна питання цих здобутків.

І третій момент, ще раз кажу, це відзначали величезна кількість людей, які або більш-менш були знайомі з Володимиром Путіним близько, або досліджували його, що в питанні України він ірраціональніший, ніж в будь-якому іншому питанні.

Це питання не логіки, не військової стратегії, не геополітики. Це для нього майже особисте.

От з цих трьох чинників, можливо, і складається його впертість, та впертість, яку він демонструє у своєму небажанні приходити до найбільш очевидного варіанту, тобто зупинення бойових дій по фактичній лінії бойового зіткнення.

Пов’язані теми:

ВОЛОДИМИР ПУТІН
ДОНАЛЬД ТРАМП
МИРНІ ПЕРЕГОВОРИ

E-mail редакції
news24@24tv.com.ua

Номер телефону:
+38 044 390 5077

Ми тут:
м.Київ,
вул. Володимирська 61/11,
офіс 50

Ми в соцмережах:

Про нас
Редакція
Редакційна політика
Про телеканал
Телеведучі
Рекламодавцям
Правила користування

Політика конфіденційності
Політика використання штучного інтелекту
Політика конфіденційності додатку
Угода Користувача Спільноти
Правила коментування
Правила користування Прогнози 24

Технічна інформація
Контакти
Вакансії
Структура власності
Архів
Карта сайту
Ігри

Всі новини
Головні новини
Новини України
Прямий ефір
Відеоновини
Аудіоновини
Погода

Війна Росії з Україною
Ракетні обстріли
Карта бойових дій
Мирні переговори
Повітряна тривога в Україні
Масована атака по Україні
Вибухи у Росії
Втрати ворога

Мобілізація в Україні
Звільнення з військової служби
Мобілізація 50+
Мобілізація жінок
Контракт для 18-24-річних
Відстрочка від мобілізації
Мобілізація в Україні: скільки осіб мобілізує ТЦК

Новини економіки
Ціна нафти
Курси валют
Фінансові новини
Тарифи на комунальні послуги
Податки
Пенсія в Україні

Кіно
Найцікавіші фільми
Українські фільми
Фільми на вечір
Комедії
Серіали

Новини Освіти
Міністерство освіти та науки України
Школа
НМТ 2026
Саморозвиток
Навчання за кордоном

Нерухомість
Аналітика ринку
Купівля житла
Тренди і натхнення

Спорт
Бокс
Футбол
Теніс
Біатлон
Інші види спорту

Email - розсилка

Будьте в курсі всіх новин і оновлень! Перейдіть на сторінку наших розсилок, щоб обрати ті, що відповідають вашим інтересам.

ДО РОЗСИЛОК

Всі комерційні рекламні матеріали позначені словами "Спецпроєкт" чи "Партнерський матеріал". Матеріали з позначкою "Експерт", "Позиція" відображають позицію авторів та героїв. Редакція може не поділяти їхніх поглядів. Детальніше щодо реклами та правил цитування можна ознайомитись в правилах користування сайтом. Усі права захищені. Матеріали сайту призначені для осіб старше 21 року (21+)

Онлайн-медіа «24 Канал»
пл. Галицька, буд. 15, м. Львів, 79008
Телефон +380 (32) 229-77-77
Адреса електронної пошти — legal@24tv.com.ua
Ідентифікатор онлайн-медіа в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа — R40-06057

© 2005—2026, ПрАТ «Телерадіокомпанія "Люкс"», 24 Канал.